

ŠEVČENKOVE PESMI

FRANCE BEZLAJ

IZ „MISLI IN DOMISLIC“

Čez polje hiti.
Ne kosi redi.
Ne kosi redi — gore.
Vzdihne zemlja in morje,
Vzdihne, zaječi.

Kosec neugnan
Seče noč in dan.
Nikdar se še ni upehal,
Pred nikomer ni odnehal,
Prosil bi zaman.

Ne kriči, ne svari.
Kose ne ostri.
Naj bo mesto, naj bo polje,
Kakor z mečem starec kolje,
Kar pred njim leži.

Naj bo kmet, krčmar,
Ali ubog kobzar,
Starec brez izbire seka,
Snopi padajo kot reka.
Ne ubeži mu car.

Tudi mene dohiti.
Na tujem pokosi.
Na katorgi me zadavi,
Nihče mi križa ne postavi
In v spominu obdrži.

Mineva dan, za njim noči.
Mineva leto. Šeleste
Usehli listi. — Ugašajo oči,
Zaspale misli, čustva spe,
Zaspalo vse je ... Sam ne vem,

*Kaj životarim, kam naj grem,
Kaj prav za prav na svetu hočem.
Ko se ne smejem več, ne jočem.*

*Kaj si mi namenil, Bože!
Kakšno usodo izbral!
Če že dobre sreče nočeš,
Vsaj slabo bi mi dal.*

*Ne dopusti, da bi spalo,
Živo srce spalo,
Da bi kakor gnila klada
v prsih mi ležalo.
Daj živeti srcu, peti,
Tvojo moč slaviti
Ter tvoj čudoviti svet
In ljudi ljubiti.*

*Težko je trohneti v ječi
In v okovih mreti,
A še huje spati, spati
Brez sadu živeti,
Dokler ne zaspiš za vedno,
Brez sledu izgineš,
Kot bi ne biló vseeno,
Če takoj pogineš.*

*Kaj si mi namenil, Bože!
Kakšno usodo izbral!
Če že dobre sreče nočeš,
Vsaj slabo bi mi dal.*

*Kaj mi bojo črne obrvi,
Temni lesk v očeh.
Kaj mi bojo mlada leta
In dekliški smeh.
Sreča mojih mladih let
Je zamrla v kali
In obrvi, črne obrvi
Stepni veter pali.
Srce vene na samoti*

*Kakor ptiček v ječi,
Kaj pomaga mi lepota
V žalosti, nesreči.
Težko, težko je siroti
Med ljudmi živeti,
Če med svojci kakor tuja,
Sama je na sveti.
Nihče je ne izprašuje,
Kaj ponoči joče,
Nihče ne poizveduje,
Kaj srce ji hoče;
Kaj srce kot golobica
Noč in dan vzdihuje.
Nihče ga nikdar ne vpraša,
Nihče ga ne čuje.
Tujci ne izprašujejo,
Kaj mladost greni.
Naj izjoče se sirota,
Naj se pogubi!
Le izplakajte oči
Kar srce žaluje,
Še glasneje, žalostneje,
Da vas veter čuje
In odnese sporočilo
Do sinjega morja,
Črnemu nezvestemu,
Naj se on kesa!*

MOLITEV

*Daj carju in vsem krvosesom
Cekinov, tolarjev vozove
In še verige in okove!*

*Vsem tem zaslužnjenim telesom
Iz naših bednih praznih koč,
Tem pošlji, Bože, svojo moč.*

*A meni daj do konca dni
Samo ljubezni, da vzdržim,
Nič drugega si ne želim.*